

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

6. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE V

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN, TELEFON: VALBY 828 x

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL IUEL

Da Indsamlingen til Mindesmærket for *Olfert Fischer* snart skal sluttes, anmodes de Medlemmer, der endnu ikke har indsendt Bidrag, men som paatænker at gøre det, om snarest at lade deres Bidrag tilgaa Marineforeningens Kontor.

SENDEMANDSMØDET

Søndag den 4. Maj afholdt Marineforeningen sit ordinære Sendemandsmøde i Studenterforeningen. Kl. 1 var der samlet ca. 100 Repræsentanter dels fra København og dels fra Provinsen. Da der i Aar var flere vigtige Beslutninger at tage, var det glædeligt, at der var mødt saa mange Sendemænd.

Formanden bød Velkommen og foreslog at vælge Ingeniør W. Konow til Dirigent. Efter at denne havde takket for Valget, konstaterede han Forsamlingens Beslutningsdygtighed, og oplæste derpaa Dagsordenen:

1. Valg af Dirigent
2. Aflæggelse af Hovedbestyrelsens Aarsberetning
3. Aflæggelse af det reviderede Regnskab
4. Behandling af indkomne Forslag
5. Valg af Bestyrelsesmedlemmer
6. Valg af Revisorer

og gav derpaa Ordet til Formanden for Punkt 2.

Formanden, der var indisponeret, gav Ordet til Kapt. Ewald, som oplyste, at det forløbne Aar havde givet en Tilgang af 652 nye Medlemmer, medens Afgangen var 255, hvoraf en Del var slettet paa Grund af Restance.

Det nye Aar viste en glædelig Fremgang, idet der allerede nu var indmeldt ca. 400 nye Medlemmer, hvilket særlig skyldtes Danneberg af nye Kredse i Fredericia, Randers, Aarhus, Thuro og Ribe.

I 1918 var der dannet en ny Kreds i Frederiksværk, hvis Formand blev Fabriksbestyrer Hugo G. F. Dittmer i Olsted.

Ligeledes var der dannet en ny Kreds i Frederikssund, hvor man til Formand valgte Slagtermester Joh. M. Lund, Jægerspris.

Efter yderligere Oplysninger om, hvad der var passeret i Aarets Løb, omtalte Kapt. Ewald de sørgelige Flyveulykker, som havde ramt Marinens Flyvere samt Torpedobaaden »Sværdfisken«s Sammenstød med en Mine den 14. Decbr. Forsamlingen hædrede Mindet om de Afdøde ved at rejse sig.

Til Slut udtaltes en Tak til Marineministeriet, Orlogsværftet og de Foredragsholdere, der velvilligt havde assisteret i Aarets Løb.

Kassereren forelagde det reviderede Regnskab, for hvilket der enstemmigt gaves Decharge.

Formanden indledede en livlig og interesseret Diskussion om Medlemsbladet, det Underskud, dets Udgivelse paa Grund af Dyrtiden nødvendigvis foraarsager, og om Midlerne til at raade Bod herpaa.

I denne Diskussion deltog foruden Formanden, Kommandør Maegaard: Kontorchef Bjerring-Petersen, Overretssagfører Schoustrup, Skibsreder Hansen, Thuro, Grosserer V. Schou, Redaktøren, Kaptajn Ewald, Fabrikant K. L. E. Jensen, Fabrikant Stühr, Aalborg, Hotel-ejer Nielsen, Kolding, Telefonmester Buchgreitz, Odense, Direktør Schmidten, Arkitekt Marston, Gørtler Asfærd og Ingeniør Tuxen. Som Resultat af Diskussionen, ved hvilken mange smukke og anerkendende Ord om vort Medlemsblad lod forstaa, til hvor megen Glæde det er for Medlemmerne, og i hvor høj Grad det maa be-

tragtes som et uundværligt Bindeled mellem disse, vedtoges paa Basis af et Forslag fra Telefonmester Buchgreitz følgende Resolution:

»Sendemandsmødet vedtager, at Hovedbestyrelsen bemyndiges til at udsende Opfordring til samtlige Lokalkredse om, at disse hver paa sin Maade opfordrer deres Medlemmer til at tegne et aarligt Bidrag af mindst 5 Kr. for 3 Aar til Opretholdelse af Medlemsbladet i dets nuværende Form.«

Dette Forslag vedtoges enstemmigt og med Akklamation.

Derpaa fulgte en Diskussion om Spørgsmaalet om af Hensyn til Sønderjyderne eventuelt at aabne Adgang for ekstraordinære Medlemmer til Hovedbestyrelsen, hvilket Spørgsmaal man enedes om at stille i Bero indtil videre.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes enstemmigt. Dog ønskede Ingeniør Tuxen at træde tilbage; han modtog Forsamlingens Tak for sin Interesse for Foreningen og i hans Sted valgtes Forretningsfører Brunchmann.

De afgaaende Revisorer genvalgtes enstemmigt — og Mødet hævdes.

MIT FØRSTE BESØG I SKYTTELAVET

Ved et Foredragsmøde i Marineforeningen kom jeg til at sidde ved Siden af en Kammerat, som foruden Foreningens Emblem bar en Stjerne i en Kæde. Jeg sad og skelede til Dekorationen, uden at jeg kunde fatte hvad Grunden var til, at han var bleven ekstra dekoreret. — Da Foredraget var sluttet, tog jeg Mod til mig og spurgte ham, hvorfor den Stjerne sad dér. — Skyttelavet, sa'e han og viste rundt i Salen, hvor jeg saa mange af Kammeraterne bærende samme Tegn. — Vi slog os sammen og ved Bordet fandt Stjernerne snart hinanden. Da vi rejste os fra Bordet, var jeg selv Skytte med Stjerne, og da vi brød op, desværre Kl. 11, lod Parolen overalt: Vi mødes paa Mandag i »Harmonien«. — Jeg har aldrig sværmet for Vaaben og har aldrig skudt et skarpt Skud, men paa min Vandring gennem Byen stod jeg nu ofte stille udenfor Vaabenhandlerens Vindue og tog Maal af de forskellige Kalibre — der var nogle som kunde se ud til at veje en 1/2 Snes Kilo: Naa! tænkte jeg, Begynderne skyder naturligvis med Anlæg. — Mandagen kom og præcis Kl. 7 stod jeg ved Nørrevold udenfor »Harmonien«. Den første Herre, jeg saa gaa ind, spurgte jeg om Vej til Marineforeningens Skyttelav. Kom med, Kammerat, lod Svaret, og snart efter var vi midt i Skydelokalet. Der var allerede mødt mange, Præsentation var unødvendig, jeg blev vist hen til en Kammerat med en meget høj Pande, ja han var næsten skaldet; han saa forferdelig klog ud og sad og skrev noget op, jeg betalte ham 1 Krone, og lidt efter blev mit Nr. raabt op. At der ingen Anlæg var, havde jeg straks opdaget. Jeg tog desværre Bøssen mod forkert Skulder; er De skeløjet, sa'e min Kammerat fra før, Bageren kaldte de ham, han var forresten forferdelig flink og hjalp mig snart tilrette. Første Skud kunde Markøren ikke finde i Skiven, og Bageren paastod, at der ingen Kugle havde været i Patronen. Det andet Skud blev en 4'er og det tredje Skud en 6'er, saa jeg havde faaet Blod paa Tanden, og vilde have 3 Skud til, men nej! Grundet paa Ammunitionsmangel gaves ikke mere, men jeg lovede mig selv, at til Præmieskydningen skal jeg nok komme paa Listen. Kl. 8 1/4 lod Piben til Skafning, vi spiste alle Smørrebrød i Fællesskab, — derefter gemytligt Samvær et Par Timer med Sang og Spil. Kl. 11 brød vi op, med Løfte om at mødes igen, naar Lavet atter kalder. — Jeg møder kan I stole paa!

En Stjerne

ADMINISTRATIONS-KONTO PR. 31. DECEMBER 1918

	Kr.	Øre		Kr.	Øre
Festligheder	354	35	Kontingent og Indskud	7 311	43
Inventar, 10 pCt. Afskrivning	180	95	Renter	93	48
Rejser og Agitation	229	77	Fortjeneste ved Salg af Sangbogen	205	39
Kontorhold	1 297	00			
Tryksager	391	10			
Virksomhed Lovenes § 6	285	43			
Emblemer	1 057	31			
Diverse Omkostninger	444	68			
Porto	195	75			
At overføre til 1919	3 173	96			
	7 610	30		7 610	30

MEDLEMSBLADETS KONTO

	Kr.	Øre		Kr.	Øre
Saldo fra 1917	16 771	45	Annoncer	6 375	00
Forsendelse	823	26	Abonnement og Salg	2 032	26
Papir, Tryk- og Hæftning	8 773	31	Tilskud fra Medlemmer	Kr. 5 941. 25	
Medarbejdere	1 500	00	÷ Tryksager og Porto etc.	- 369. 41	
Diverse Omkostninger	40	57			
Klichéer	1 110	47	Tilskud fra Kbhvn.s Lokalkreds	5 571	84
Redaktionsomkostninger	750	00		250	70
			Beholdning af Medlemsblade	50	00
			Saldo	15 489	26
	29 769	06		29 769	06

STATUS PR. 1. JANUAR 1919

	Kr.	Øre		Kr.	Øre
Kassebeholdning	1 250	75	Kapital-Konto fra forrige Aar	Kr. 12 606. 84	
Bankbeholdning	2 296	55	÷ Medlemsbladets Andel	- 250. 70	
Inventar	Kr. 1 809. 52				
÷ Afskrivning	- 469. 05			Kr. 12 356. 14	
	1 340	47	Overført fra 1918	- 3 173. 96	
Emblemer etc.	54	90			
Tilgode hos Lokalkredsene	1 206	71		Kr. 15 530. 10	
Beholdning af Sangbøger, 2 289 Stk.	1 167	39	÷ Medlemsbladets Saldo	- 15 489. 26	
Beholdning af Medlemsblade	50	00			
	7 365	87	Bogtrykkerens Tilgodehavende	40	84
				7 325	03
				7 365	87

København, Marts 1919

HOLGER TUXEN,
Kasserer

Regnskabet revideret og befundet rigtigt. Beholdningen forefundet

FRED. A. MÜLLER

ALB. CLAUSEN

MARINEFORENINGENS STIFTELSESFEST I STUDENTER-
FORENINGENS LOKALER DEN 4. MAJ 1919

Det var en anelig Skare, som Kl. 6 $\frac{1}{2}$ atter samledes i Studenterforeningens Lokaler, denne Gang i Festsalen for under tvangsfrie Former at fortsætte det Samvær, som saa smukt var indledet om Formiddagen. Efter at Flaget som sædvanlig var hejst med militær Honnør, holdt Kaptajn *Ewald* et livligt og interessant Foredrag om sine Rejser i England og Amerika under Verdenskrigen. Grundtonen i Foredraget var en Hyldest til de to store Nationer for deres Indsats i Verdenskrigen og for deres Forstaaelse af Danmarks vanskelige Stilling under denne; man følte at man som dansk var velkommen overalt i England og Amerika. Foredraget ledsagedes af en Række fortræffelige Lysbilleder efter originale Fotografier, der ikke har været forevist tidligere. Op imod 200 Deltagere tilhørs i den store, festligt smykkede Sal, hvor Dannebrogslagene overalt dannede Dekorationen paa Væggene og Balkonerne, medens de smukt pyntede, lange hvide Borde indbød til Rekreation ovenpaa Formiddagens Pligter. Efter at alle vel var bænked, bød Hovedforeningens Formand, Kommandør *Maegaard*, Velkommen, og slog kort efter til Lyd for i en smuk Tale at hylde Hans Majestæt Kongen, til hvem der afsendtes et Telegram. Talen hilstes med nifoldige Hurra og Kongesangen. Der indløb senere paa Aftenen Svar fra Hans Majestæt med følgende Ordlyd: Bringer Marineforeningen min hjertelige Tak og Genhilsen. CHR. R.

For Foreningens Protektor, H. K. Højhed Prins *Valdemar*, talte dernæst Københavnskredsens Næstformand, Arkitekt *Marston*, som mindede om, at det i Aar netop er 20 Aar siden, det for vor Handel og vort Land saa betydningsfulde Togt med »Valkyrien« paa begyndtes under Prinsens Ledelse, et Togt, som skulde danne Indledning til en i vort Lands Historie hidtil ukendt Opblomstring af Handel og Søfart. H. K. Højheds Interesse før Søen og Søens

Mænd er stadig usvækket. Talen modtoges med en Tilslutning, der tilstrækkeligt viste, hvor populær Prinsen er. H. K. Højhed opholder sig for Tiden i England.

Tegneren *Axel Thiess* bragte Sendemændene en Hilsen og Hyldest i djarve Vendinger, og takkede dem for deres Nærværelse. Vi var altid glade, naar vi kunde se Repræsentanter for de livskraftige Provinsafdelinger blandt os herinde, og de Hurraer, som fulgte Talen, viste, at Københavnerne gav Taleren fuldstændig Ret.

Formanden for Odensekredsens, Telefonmester *Buchgreitz*, talte fortræffeligt for Marinen og alle de gamle Minder, som staar klare og friskere i Samlivet med Kammeraterne indenfor Foreningen, hvis samlende Betydning han stærkt fremhævede, ligesom han ogsaa talte for de tilstedeværende unge Marinere.

Formanden for Aalborgkredsens, Fabrikant *Stuhr*, talte for Handelsmarinens Mænd, fra de højeste til de laveste, og priste det uforfærdede Mod og den Pligtopfyldelse, som stadig under hele Krigen havde faaet dem til uden Tøven atter at gaa ud, selv om de maatte vide, at hver Gang maaske var den sidste; de var besjælede af Samfundsfølelse; Taleren afbrødes flere Gange af kraftigt Bifald, thi det var Ord, talte ud af de tilstedeværendes Hjerter.

Hovedforeningens Næstformand, Grosserer *K. L. E. Jensen*, omtalte Foreningens Virksomhed for at bistaa Jubilarene fra de forskellige Aargange med at samles og for at bringe deres Jubilæumsfestligheder ind under ordnede Former og littede dem Arbejdet med Arrangementet.

Endelig talte København-Kredsens Formand, Overretssagfører *Schoustrup*, for Aftenens Foredragsholder, Kaptajn *Herman Ewald*, der havde gjort os delagtige i sine interessante Oplevelser i England og Amerika under Krigen.

Hvis Talernes Antal kan sættes som Maalestok for Festens Vellykkethed, maa denne siges at have været det i en ganske sjælden Grad. Alvorsfulde og humoristiske Taler og Sange fulgte hinanden

i hurtig Rækkefølge, og vi kan da nævne blandt Talerne Hr. *Hauchs* for Sønderjyderne, hvortil han deklamerede Molbechs kendte Digt om de to Soldater, Hr. *Dyrhauges* for den snarlige Genforening med vore Frænder sønden Aa, Kaptajn *Clauson Kaas'* for Sømændene, idet han takkede for Fabrikant Stuhls Tale, Direktør *Schmidtens* for Kommandør Maegaard, *Winkels* for Schoustrup, og endelig Overværkerfører *Grundtmanns* for »Mutter derhjemme« — hvilken Tale modtoges med stormende Jubel.

Under Sang og Tale løb Aftenen hastig hen, hyggelig og kammeratlig som saa mange før denne indenfor Marineforeningen, ikke mindst ved Sendemændenes Nærværelse, der aarlig bringer os herinde et frisk Pust udefra. Medens »Kongernes Konge« tonede, slukkedes Lysene langsomt og tvang de tilstedeværende fra hverandre, hvor nødigt de end vilde.

E. M.

FREDERICIA-KREDSSEN

har i Løbet af de ca. 5 Maaneder, den har eksisteret, vokset sig stor, og tæller nu henimod 100 Medlemmer. Ved en ganske særlig smuk og hyggelig Fest indviede Foreningen den 3. Maj i Hotel »Viktoria« et nyt Flag, som Foreningens Damer har skænket.

Kl. 8 $\frac{1}{4}$ marcherede Medlemmerne og deres Damer samt enkelte Indbudte til Tonerne af »Holmens faste Stok« ind i den overordentlig smukt med Flag, Vimpler og Blomster smykkede Sal, der fyldtes til sidste Plads.

Efter at Formanden, Havnefoged *Schmidt* havde budt Velkommen, overrakte Frk. *Marie Christiansen* (Datter af Kapt. *Christiansen*) paa Damekomiteens Vegne Flaget til Foreningen, idet hun udtalte Ønsket om, at det maatte blive et godt Samlingsmærke for dens Medlemmer, og Haabet om, at disse altid vilde holde Flaget højt i Ære.

Medens hele Forsamlingen rejste sig, hejstes Flaget langsomt til Tops under Tonerne af Fanemarchen, efterfulgt af Melodien til »Kong Christian«.

Det er et stort, smukt Splitflag, der i sit øverste Felt ved Stangen bærer Marineforeningens Mærke. Flaget er tilrigget, og Stangen er ganske som om Bord paa et Skib.

Man sang nu »Der er et yndigt Land«, og derpaa talte Borgmester *Johs. Jensen* for Konge og Fædreland, og efter at man havde sunget »Vort Flag, vort gamle Dannebrog«, talte Havnefoged *Schmidt* smukt for Flaget som vort Samlingsmærke. Taleren sluttede sin Tale med at takke for den smukke Gave, der skulde blive det Samlingsmærke, hvorunder alle Foreningens Medlemmer vilde slutte trofast Kreds. Det skal være det Tegn, hvorunder vi alle samles i Fordragelighed og Jævnhed. Et kraftigt Leve for Dannebrog, vort Flag! (Hurra!)

Efter Sangen »Paa Søen, naar den skummer vrede« talte Blikkenslagermester *Ottesen* for Marineforeningen, der var stiftet med det Formaal, at tidligere Marinere indenfor den kunde samles og under tvangfri Former pleje Minderne fra deres Tjenestetid. At Foreningen arbejdede godt efter sit Formaal, derom vidnede den enestaaende store Tilslutning, der havde været til den, og det gode Humør, der havde hersket ved de Sammenkomster, den hidtil har holdt.

Taleren rettede en Tak til Damekomiteen, der havde skaffet Foreningen det smukke Flag, som skulde bruges saavel ved dens store Fester, som naar man vilde vise en hedengangen Kammerat den sidste Ære. Samtidig takkede han Ingeniør *Jensen*, der havde foræret Foreningen en smuk Messingstang til det mindre Splitflag, som altid er hejst ved dens mindre Sammenkomster, hvorefter han sluttede med et Leve for Marineforeningen.

Hermed sluttede Indvielseshøjtideligheden, og Kaffebordene blev dækkede, hvorefter der blev pebet til »Skafning«.

Den første Taler ved Kaffebordet var Fiskeeksportør *Holger Munck*, som talte for de fire Veteraner, der skulde optages som Æresmedlemmer.

Kaptajn *Christiansen* rettede en Tak til Borgmester *Johs. Jensen*, fordi han havde villet være med til at indvie det nye Flag. Taleren omtalte dette Marineflags særlige Betydning, idet det nemlig ikke er sømmet fast paa Stangen som en Fane, men derimod som om Bord paa et Skib kunde hejses og sænkes til Hilsen (»kippe«), kunde vaje paa hel Stang i Glæde og til Fest, men sænkes paa halv Stang i Sorg.

Fiskeeksportør *Munck* talte derefter for Pressen, og Borgmester *Johs. Jensen* takkede for Kaptajns Tale samt udbagte et Leve for Marineforeningens dygtige og energiske Bestyrelse.

Æresmedlemmet, fhv. Broformand *Christensen*, takkede for den store Glæde og Ære, Foreningen havde vist de fire Veteraner ved at kaare dem til Æresmedlemmer.

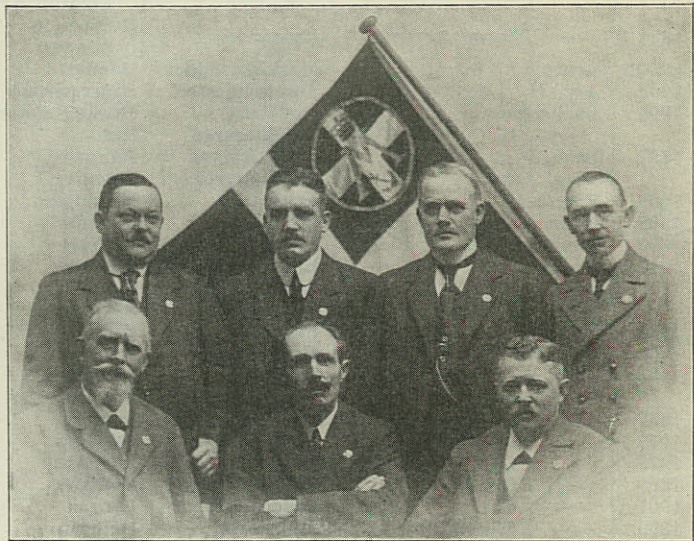
Tømrermester *Alb. Jensen* talte for Damerne med særligt Henblik paa Sømændenes kvindelige Paarørende, og kort efter gav Hr. *Jensen* i spøgfulde Vendinger og under Forsamlingens Muntherhed en Skildring af fire unge Sømænds første Langfart og navnlig af den morsomme, men for Delinkventerne ikke helt behagelige Daabs- og Barberingsceremoni, der hører til første Gang de »passerer Linien«.

Æresmedlemmet *Røger Frydenberg* udtalte, at de fire Æresmedlemmer i Gerning skulde vise sig værdige til den store Ære, der var vederfæret dem. Han omtalte Flagets Betydning, mindede om den Glæde, det maatte være for de danske Sønderjyder snart at kunne samles med os under Korsflaget, og sluttede med et: Danmark leve!

Saa ryddedes Salen, og derpaa gik Dansen med Liv og Lyst, indtil der ved Efttiden blev pebet »til Køjs«, og dermed var Marineforeningens første store, i enhver Henseende smukke og i hele sit Forløb vellykkede Fest officielt sluttet.

ODENSE-KREDSSENS BESTYRELSE

I øverste Række:
Grosserer *Braum*, Maskinmester *Axelsen*, Gartner *Gronenberg*, Bogholder *Nyhammer*, Kasserer.

I nederste Række:
Fjerkræhandler *Fasting*, Sekretær, Telefonmester *Buchgreitz*, Formand, Maskinmester *Nimb*, Næstformand.

Redaktionen har modtaget ovenstaaende Billede fra Odense Kredsens Bestyrelse. Idet vi ønsker Kredsen til Lykke med dens energiske og dygtige Bestyrelse, hvis Interesse for og Initiativ i Marineforeningen vi ofte har haft Lejlighed til at glæde os over, tillader vi os at anmode andre Lokalkredsens Bestyrelser om at lade sig fotografere og tilsende Redaktionen et Aftryk. Det vilde have betydelig historisk Interesse for Foreningen, om vi efterhaanden kunde faa Billeder af alle Kredsens Bestyrelser i vore Spalter.

ODENSE-KREDSSEN

afholdt den 9. Maj sin sædvanlige aarlige Mindefest for Slaget ved Helgoland. Festen holdtes paa Industripalæet og forløb paa samme stilfulde og fornøjelige Maade som de foregaaende, kun med den Forskel, at Deltagelsen var større end nogensinde før. Kl. 5 $\frac{1}{2}$ gik man til Bords i den prægtigt smykkede Festsal, hvor Dannebrog funkede i det lysegrønne Bogeløv.

Saasnart Deltagerne havde indtaget deres Pladser ved Bordene, gik Dannebrog til Vejs, hvorefter Formanden bød Velkommen og straks efter udbagte et Leve for H. M. Kongen. Derefter talte Adjunkt *Blach* for Minderne om Slaget ved Helgoland, Fjerkræhandler *Fasting* for Marineforeningen og Bogholder *Nyhammer* for Damerne, hvorpaa Ordet gaves frit, og Talerne faldt Slag i Slag.

Under Festen indløb telegrafisk Hilsen fra Formanden for Faa-borgkredsen, Fabrikant *C. Jensen*.

Først Kl. 8 var man færdig med Kaffen, hvorefter der pebes til Omklædning i Paradedragt; til denne Omklædning fik Damerne udleveret røde og Marineerne blaa Orlogshuer; senere dansedes en Kottillon, der frembares af en yndig lille Dame paa fire Aar og bestod af en Redningsbøje, bestroet med Ordener.

Man holdt ud lige til Kl. 1, da Flaget haledes ned paa gammel Orlogsvig, og straks efter pebes: »Klar ved Køjerne!« Man tog Afsked med hinanden i Bevidstheden om, at Marineforeningen er det Sted, hvor man føler sig bedst hjemme ved en Fest.

C. B.

NYE MEDLEMMER

Aarg. f. afd. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. afd. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1904	Albeck, O.	Læge	Aarhus	1902-03	Hansen, P. Rasmussen	Lagerforvalter	Aalborg
1916	Alkert, Aage	Bankassistent	Aalborg	— , R.	Snedker	Randers	
1896	Andersen, A. M.	Maskinarbejder	Aarhus	1890	Harding, Nielsen, N.	Formand	Kbh.
1894	— , C.	Restauratør	Kbh.	1874	Hauch, P. R.	Murer	Randers
1912	— , J. P. B.	Skibsfører	Rudkøbing	1918	Haugaard, K.	Glarimester	—
1910	— , Jens	Arbejdsmand	Randers	1898	Hedemann-Jensen	Restauratør	Hornbæk
— , Mogens	Snedker	Aarhus		1887	Hempel, S.	Proprietær	Svendborg
1888	— , M.	Kusk	Randers	1887	Henriksen, H. P.	Købmand	Aarhus
1917	— , Os.	Mejerist	(Vejstrup-Hejls (Kolding Kr.)	1897	— , J.	Pladsformand	Randers
1874	— , Søren	Husmand	(Harrikslev- Randers	1898	Hjul, P.	El. Installatør	—
1918-19	Arntoft	Maskinarbejder	Odense	1918	Holm, K. M.	Radiotelegrafist	Aarhus
1902	Arp, H.	Tømrermester	Espergærde	1893	— , R.	Pens. Lods	—
1900	Bachmann	Assistent	Mørke-Randers	1910	Holmsgaard, Peter	Restauratør	Aalborg
— , C.	Toldklarerer	Kbh.		1904	Hornemann, Chr.	Cigarhandler	—
1897	Bech, P.	Arbejdsmand	Randers	1880	Hygom, H.	Fhv. Skibsfører	Aarhus
Berg, Aage	Toldklarerer	Aarhus		1880	Ingversen, J.	Maskinpasser	Helsingør
1909	Bertram	Arkivar	Helsingør	1916	Jacobsen, P.	Fyrbøder	Aalborg
1902	Boesen, J. C.	Forvalter	Aarhus	1911	Jensen, Aage	Maskinarbejder	Nr. Sundby
1879	Bonnesen, E.	Skibsbygmester	Aalborg	— , Ad.	Købmand	Aarhus	
1910	Bruun, H. F.	Elektricitetsarb.	Randers	1918	— , A.	Bagersvend	Skævinge
1876	Brynum, K. C.	Arbejdsmand	—	1894	— , Aug. E.	Broncestøber	Kbh.
Buchtrup, P. A.	Købmand	Aarhus		1888	— , C.	Snedkermester	Jægerspris
1883	Bugge, S.	Kanoner	Kbh.	1894	— , C.	Skibsinsektor	Kbh.
1900	Bøje, Vald.	Marskandiser	Randers	1886	— , Jens Chr.	Havnearbejder	Randers
1887	Carstensen, Edv.	Læge	Aalborg	1908	— , Joh.	Lokomotivfører	—
Christensen	Jernstøber	Randers		1891	— , M.	Lods	Aarhus
1887	—	Overtoldrørsbtj.	Aarhus	1894	— , N.	Gaardejer	Taastrup
1910	— , A. Drevs	Smed	Randers	1917	— , Oluf	Smed	Randers
1915	— , C.	Kasserer	Aarhus	1918	— , P. Chr.	Styrmand	Aalborg
1895	— , C.	Maskinarbejder	Randers	1893	— , P. V. M.	Maskinassistent	—
1901	— , Chr.	Bagermester	Langaa	1887	— , S. Chr.	Arbejdsmand	Randers
1899	— , Chr. E.	Skibsfører	Hellerup	1917	Jessen, Frank	Maskinarbejder	—
1893	— , Georg	Blikkenslager	(Hadsten pr. Aarhus	1894	Johansen, O.	Restauratør	Kbh.
1904	— , H. A. W.	Skibsrestauratør	Kbh.	1896	— , Sofus	Bestyrer	Faaborg
1869	— , Isak	Skipper	Randers	1883	Johnsen, S.	Skibshandler	Aarhus
1907	— , Janus	Skipper	Skagen	1915	— , V.	Maskinarbejder	—
1900	— , K. M.	Fabrikant	Kbh.	1873	Josephsen, Sofus	—	Randers
1901	— , N.	Lods	Randers	1889	Jørgensen, Chr.	Gaardejer	(Avernakø (Faaborg)
1898	— , Niels	Forretningsfører	—	1912	— , H.	Toldrørsbetjent	Aarhus
1906	— , P.	Bager	—	1916	— , Jens	Maskinarbejder	Randers
1914	— , P.	Styrmand	Vejle	1908	— , Jens	Maskinpasser	Helsingør
1886	— , Thor	—	(Kvistgaard- Helsingør	1897	— , Jul.	Fisker	Korsør
1906	Christiansen, Eh.	Ingeniør	(Avedøre Str. pr. Glostrup	1897	— , M. P. O.	Slagtermester	Aarhus
1918	Clausen, Joh.	Sagfører	Rudkøbing	— , O. P.	— , R.	Overbanemester	Randers
1915	Clemmensen, Ej.	Matros	Helsingør	1877	— , R.	Smedemester	(Ny Hellebæk- Helsingør
1881	Deleuran, Carl	Maskinarbejder	Aarhus	1918	Kirk, P.	Fisker	Grenaa
1910-11	Dithmer, S.	Handelsgartner	Helsingør	1900	Kjær, A.	Fyrbøder	Aalborg
1905	Dorch, P. F.	Handelsfuldm.	Kbh.	1911	Kjølens, F. H.	Premierløjtnant	Kbh.
— , O.	Kasserer	Aarhus		1893	Knoblauch, W.	Skuespiller	Helsingør
1918	Eilertsen	Mæglerfuldm.	—	1911	Knudsen, M.	Rørsbetjent	Aalborg
Eriksen, A.	Billedskærer	—		1893	— , M.	Rejseribestyre	Jægerspris
1883	— , F. A. M.	Havnemester	—	1892	— , P. H.	Skibsfører	Aalborg
1881	Fisker, S. O.	Fiskehandler	Randers	1901	Kondrup, Chr.	Fisker	Randers
1881	Frost, Johs.	Tømrer	—	1917	Kuhlmann	Blikkenslager	—
Færgemann, A.	Skibshandler	—		1885	Larsen, A. Chr.	Installatør	Aarhus
Gamst	Kontrollør	Hornbæk		1918	— , E. A.	Tilskærer	Valby
1902	Gersel, Chr.	Agent	Randers	1918	— , Fr.	Barber	Aarhus
1915-17	Gjerding, A.	Møbeltegner	Kbh.	1904	— , Johs.	Slagtermester	Kbh.
1870	Gregersen, C.	Skipper	Aalborg	1899	— , L. M.	Formand	Randers
1897	Grouleff, O.	Blikkenslagerm.	Aarhus	1909	— , L. N.	Skibsfører	Aalborg
1906	Guldbrandsen	Overbanemester	Randers	1878	— , Skands	—	Randers
1917-18	Hammers, S. Aa.	Mekaniker	Kbh.	1894-95	— , Vilh.	Glarimester	Kbh.
1915	Hansen, A.	Installatør	Sakskøbing	1905	Lauritzen, P.	Toldrørsbetjent	Randers
— , C. F.	Musiker	Aalborg		1917	Laursen, Lars	Kelner	Aalborg
1903-04	— , Carl Chr.	Sømand	Kbh.	1899	— , L.	Købmand	Aarhus
1915	— , E.	Snedker	Aarhus	1917	Levring, N.	Maskinarbejder	Randers
1918-19	— , Edv. B.	Slagtersvend	Kbh.	1913	Loeb, C.	Maskinpasser	Nr. Sundby
1918-19	— , G.	Styrmand	—	1917-18	Lund, L.	Bageribestyre	Aalborg
1918	— , H.	—	Svendborg	1897	Madsen, Chr.	Assistent	—
1916	— , H. J.	Telegrafist	Vejle	1901	— , Chr.	Bager	Randers
1915	— , Hans	Slagter	Aarhus	1908	— , H.	Hotelejer	Svendborg
1900	— , Jens	Skibsfører	Kbh.	1913	Mariager, C.	Portør	Randers
1884	— , Martin	Købmand	Vejle	1886	Martensen, N.	—	—
1880-81	— , N. Chr.	Bromand	Aalborg	1883	Mercebach, J.	Snedkersvend	Kbh.
1919	— , O. A.	Parcellist	Frederikssund	1871	Mikkelsen	Fyrassistent	Nyborg
1890	— , P.	Fotograf	Randers	1881	Mogenssen, H.	Maskinmester	(Forupkær pr. Randers
— , P.	Fiskeskipper	Grenaa		1905	Mortensen, Ch.	Agent	Randers
				1916	— , K.	Sejlmager	—
				1915	— , K.	Arbejdsmand	—
						Portør	—

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
	Mortensen, N.	Skibshandler	Aarhus	1908	Poulsen, Chr.	Fisker	Randers
1892	Munk, C. C.	Stationsforst.	(Hastrup pr. Faaborg	1916	—, M.	Skrædder	—
1885	—, N. E.	Fisker	(Horne pr. Faaborg	1917-18	—, N.	Maskinpasser	Odense
1900	Munksgaard-Nielsen	Maskinfabrikant	Randers	1882	—, Ole	Brokontrollør	Aalborg
1863-64	Mølback, C. C.	Fiskehandler	Aalborg	1891	—, S. P.	Flv. Skibsfører	Aarhus
	Møller, C.	Cigarhandler	Randers		Prior, S.	Læge	—
1897	—, O.	Lods	—	1897	Randrup, L.	Pramfører	Randers
	—, Th.	Prokurist	Aarhus	1899	—, P.	—	—
1898	—, V.	Skomagermester	—	1904	Rasmussen	Skipper	Grenaa
1873	Nielsen, A.	Møller	Randers	1913	—, A. C.	Skibsreder	Svendborg
1918	—, Ax. B.	Fisker	Ebeltoft	1894	—, Chr.	Restauratør	Kbh.
1904	—, A. M.	Portør	Lyngby	1890	—, Fr.	Gaardejer	(Floes pr. Nygel- huse, Randers
1896	—, Ant. C.	Konsul	Aarhus	1894	—, J.	Rsstauratør	Aarhus
1914	—, Axel	Lokomotivfyrb.	—	1905	—, Marius	Arbejdsmand	Randers
	—, Allan	Skibsfører	—	1918	—, N. P.	Mekaniker	Kbh.
1885	—, Carl	Blikkenslager	Randers	1908	—, Viktor	Havnearbejder	Randers
1876	—, Ferd.	Ekspert	Svendborg		Roed, Lars	Parcellist	(Sæby pr. Roskilde
1919	—, Georg	Produkthandler	Frederikssund	1887	Rose, O.	Frilagerarbejder	Aarhus
	—, Hans	Skibshandler	Aarhus	1907	Rydahl	Musiker	Aalborg
	—, Holger	Toldassistent	—	1915	Schmidt, C.	Købmand	Randers
1887	—, Johs. M.	Fyrbøder	Randers		—, Chr.	Befragter	Aarhus
1901	—, Niels	Styrmand	Aalborg	1911	—, Henrik	Bødker	Randers
1909	—, N. C.	Skibsfører	—	1915	—, Peter	Sømand	—
1904	—, N.	Kaptajn	—	1918	Schnor, Ferd.	Bager	—
1909	—, Niels Juel	Skibsfører	Randers	1881	Schou, C. C. A.	—	—
1875	—, N. L.	Pns. Lokomotivf.	Aarhus	1910	Schröder, Chr.	Blikkenslager	—
1909	—, N. P. Johs.	Fabrikant	Kbh.	1916	Schytte, H. L. A.	Maskinmester	Dalum
1899	—, P.	Skibsfører	(Hasseri pr. Aalborg	1900	Simonsen, O. P.	Arbejdsmand	Aalborg
1918	—, P. B.	Maskinist	Frederikssund	1894	Skåning, Carl	Fiskeribetjent	Randers
1885	—, P. C.	Toldopsynsm.	Helsingør	1897	Skrastup, S.	Havnearbejder	—
1915	—, P.	Skibsfører	Randers	1905	Starch, Viggo	Slagter	—
1908	—, Rasmus	—	—		Staugaard	Parcellist	Hyllested
	—, Th.	Bestyrer	Aarhus	1882	Steffensen, A.	Økonom	Randers
1893	—, Vald.	Tømmer	Hornbæk	1908	—, F.	Kelner	Aalborg
1868	Nikolaisen	Flv. Skibsfører	Randers	1911	—, Hans C.	Maskinmester	—
1900	Nobel, P. B.	Skibsfører	Kbh.	1890	Stitz, A. H.	Toldrorsbetjent	Aarhus
	Nygaard	—	Aarhus	1883	Stofgren, O.	Blikkenslager	Randers
1915	—, Vald.	Fisker	Randers	1907	Strandholt, N.	Sømand	—
	Nyholm, H.	Kredslæge	Rudkøbing	1899	Stæhr, Anthon	Skibsfører	Rudkøbing
	—, O.	Skibshandler	Aarhus	1881	Syberg, Fritz	Fabrikant	Kbh.
1878	Nørregaard, W. A.	Direktør	Kbh.	1917-18	Søborg, Knud	Mekaniker	Odense
1885	Olander, Chr.	Bogbinderm.	—		Sørensen	Lokomotivfører	Randers
1917-18	Olsen, Edg.	Maskinarbejder	—	1899	—, F.	Afskriver	Kbh.
	—, Johs.	Marineingeniør	—	1916	—, H.	Arbejder	Aalborg
1918	—, M.	Barber	Randers	1880	—, Marcus	Fisker	Randers
	—, P.	Skibsfører	Aarhus	1887	—, Mich.	Lokomotivfører	Aarhus
1903	Onsager, C.	Hotelejer	Hornbæk	1911	—, P. E.	Maskinfabrikant	Aalborg
1876	Ore, Jens P.	Kaptajn	Randers	1895	—, S. P.	Overportør	Randers
1893-94	Overgaard, Niels	Proprietær	Nykøbing M.		Thommerup, C. V.	Assurandør	Aarhus
1900	Pedersen, N. P. Birch	Antikvitetshdlr.	Kbh.	1899	Thomsen, Chr. S.	Handelsmand	Randers
1904	—, Peder	Havnearbejder	Randers	1906	—, N.	Vand-Gasmester	Aarhus
1916	—, P. S.	Maskinmester	Kbh.	1914	Thorup, K. C.	Barber	Randers
1879	Petersen, Chr.	Maskinpasser	Aalborg		Thürmann, F.	Konditor	Aarhus
1880	—, C.	Fiskerikontr.ass.	—	1917	Thygersen, Thyge	Matros	Randers
1914	—, J. H.	Portør	Ringsted	1910	Tolne, H. Hansen	Barber	Aalborg
1918-19	—, K. A.	Mekaniker	Kbh.	1901	Uldall, H.	Kaptajn	Kolding
1894	—, Laur. A.	Fiskehandler	Hellerup	1885	Vammen, Ole	Kok	Randers
1890-91	—, N. P.	Inspektør	Nr. Sundby	1904	Vellv, N.	Fabrikant	—
1894	—, Ole	Tømmermester	Skævinge	1916	Veye, J. C. Fredskilde	Radiotelegrafist	Aalborg
1915	—, P. E.	Skipper	Faaborg	1899	Warrer, P.	Grosserer	Vejle
1904	—, P. R.	Fisker	Randers		Wendelboe, Fr.	Skibshandler	Aarhus
1894	—, P.	Købmand	Holbæk	1904	Wessberg, Ad.	Havneformand	Randers
1884	—, S.	Bødker	Randers	1897	Westergaard, S.	Reservebromand	Aalborg
1908	—, S. M.	Barber	—	1915	Wilquin, Vilmar	Barber	—
1919	—, W. C.	—	Svendborg	1917	Wilster, A. H.	Reserveøjtnant	Kbh.
1914	Person, K.	—	Randers	1888	Winckler, P.	Skibsfører	Nyborg
	Poulsen, Anton	Matros	(Forupkær pr. Randers	1885	Witt, Anton	Skibskonstrukt.	Kbh.

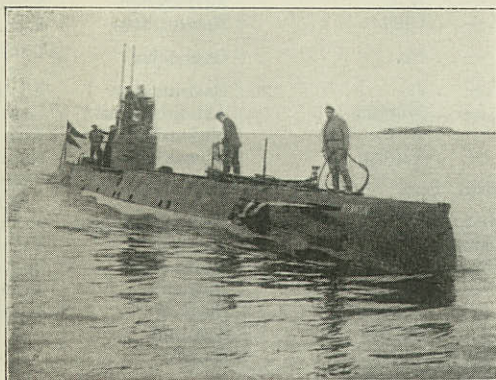

DA SIKRINGSSTYRKEN VAR FORMERET

III

UNDERVANDSBAADENE

I den klare Efteraarsmorgen glider en Damper langsomt ned gennem Store Bælts rolige Vande. Den kommer med sin kostbare Last fra England og er heldigt sluppet

Den danske Undervandsbaad Nymfen.

over Nordsøens Utal af Farer i Form af drivende Miner og lumske Undervandsbaade. Maalet for Rejsen er nær; den rolige Havn, hvor den længe ventede Last skal udlosses, vinker i Nærheden.

Farerne, der har truet paa hele Rejsen, er dog ikke endt; selv i det lille neutrale Lands fredelige Farvande skjuler sig adskillige af disse Havets kuglerunde Uhyrer, som har spredt saa megen Død og Uhygge rundt paa Havene og sendt saa mange Handelsskibe tilbunds med deres trofaste Besætning af Søfolk, der ufortrødent har passet deres Dont og bragt hjem fra fremmede Kyster, hvad Landet selv ikke kunde frembringe, men som var nødvendigt, for at dets Folk kunde leve og arbejde, faa Lys og Varme, holde Maskinerne i Gang og lade Togene rulle.

Hvor stærkt har Danmark ikke under Krigen mærket, hvad det vil sige ikke at have Kul i sin Jord, og hvor mange har ikke hilst vore flinke Handelsskibe og vinket et »Velkommen hjem« ud til dem, naar de fra Nordsøens kolde, farefyldte Vande har sat Kursen ind i vore Havne og tømt deres Indhold ud for atter at gaa ud og være rede til at møde nye Farer for at tjene Land og Folk.

Derfor kan man forstaa, at Besætningen paa et saadant Skib, der lykkeligt har bragt en Last af de dyrebare Kul hjem, foruden Glæden ved at være undsluppet Farerne, føler Stolthed over at kunne komme i Havn med en Last Kul, som Landet haardt trænger til. Det gælder dog ogsaa om at komme heldigt igennem det sidste Farebælte, naar Maalet endelig er saa nær.

Paa Fortoppen vajer Signalet, der skal kalde Minelodsen ombord. Paa Broen staar Kaptajnen med Kikkerten for Øjet og spejder efter Lodsbaadene. Maskintelegrafen staar paa »Langsomt«, og Rorgængerer griber sikkert i Rattets Knager, medens hans Øje snart er ved Kompassets Styrestreg, snart ved Horisonten for at holde Skibet paa støt Kurs.

Forude viser sig i den stille Luft en Røgsøjle, der stiger lige tilvejs mod den blaa Himmel, og et lille, lavt, sort Skrog tegner sig klart mod Horisontens skarpe Linie. Det er Torpedobaaden, der holder Vagt ved Minespærringens Gennemsejlingsaabning og passer paa, at ingen Skibe kommer ind over det farlige Felt, hvor Minerne skjuler sig i Dybet. — Efterhaanden som Skibet nærmer sig, ses en anden lille, sort Prik i det Fjerne, der snart kan genkendes som Lodsbaadene. Kaptajnen lægger Haanden paa Maskintelegrafen og sætter den paa »Stop«, og i Stilheden,

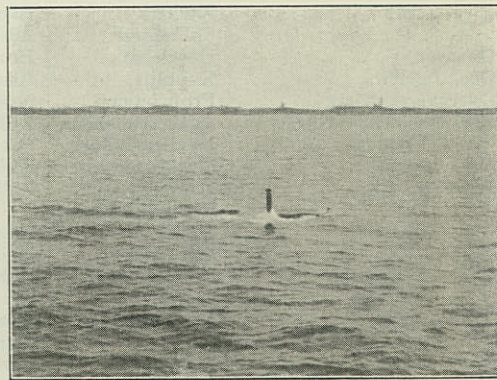
som indtræder, efter at Maskinens Stempelslag er standset, glider Skibet langsomt videre med sin egen Fart, som lidt efter lidt aftager, til det ligger stille et Stykke fra Torpedobaaden.

Nu høres Lodsmotorbaadens Tøffen, og det lille Fartøj glider, efter at have drejet sin Stævn samme Vej som Dampers, op langs Siden. En Mand griber hurtigt den Kasteende, som fra Skibets Dæk bliver kastet ned til ham. Ad en Lejder kravler Lodsen op ad Skibssiden og svinger sig over Lønningen ind paa Dækket. Med et »Godmorgen Kaptajn og Velkommen hjem« gaar han op paa Broen og trykker Kaptajnens Haand.

Medens Rejsens Besværligheder drøftes af disse to vejrbidte Søfolk, dirigerer Lodsen Skibet med sikker Haand gennem den snævre Passage mellem Minespærringen og Land.

Minefeltet er netop passeret, og Dampere har kippet sit Flag for Stationsskibet, som ligger paa Vagt ved den anden Ende af Gennemsejlingen. Kaptajnen har lige endt en Fortælling om, hvordan Konvojen, som Skibet sejlede i over Nordsøen, blev angrebet af en Undervandsbaad, og hvordan de flinke engelske Krydsere og Destroyere jagede den, til den var ude af Stand til atter at sende sine dødbringende Torpedoer ind blandt de dybtlastede Skibe, da Udkiggen fra Bakken pludselig varskoer: »En Undervandsbaad ret for«. Det giver et Sæt i Kaptajnen, med et Spring er han henne ved Telegrafen og skal lige til at raabe: »Klar ved Baadene«, da han mærker Lodsens Haand beroligende paa sin Arm, og med et Smil paa Læben kommer han i Tanker om, at han er uden for alt, hvad der hedder Farezoner og roligt kan forblive ombord i sit Skib.

Med lidt andre Følelser, end da han sidst saa et Periskop skære sig gennem Vandet og med lidt mere rolige

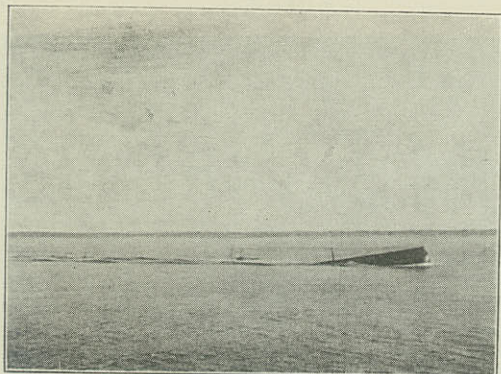
Periskopet.

Nerver betragter han den hvide Skumstribе paa den blanke Vandoverflade, som bevæger sig ned mod hans Skib og synes at ville passere ganske klos til det.

Han sætter Kikkerten for Øjet for at betragte Genstanden noget nærmere, men i samme Øjeblik forsvinder Periskopet, og Havet lukker sig over det. Undervandsbaaden styrer videre i det Blinde og har kun sit Kompas og sin Maskines Omdrejninger at navigere paa.

Lodsen stopper Maskinen, han er lidt urolig ved at sejle videre, saalænge han ikke kan se Undervandsbaaden, men et Øjeblik efter høres et Brus ganske tæt ved Skibet, og den blanke Flade skæres itu af en mørkegrøn Stævn, der borer sig op over Vandet. Det ser næsten ud, som om Baaden vil fortsætte op i Luften, men efterhaanden som Resten af Baaden kommer tilsyne, synker Stævnen ned og

lægger sig til Hvile paa Vandet. Med et gennemtrængende Hvin fra sin Sirene — som en Hilsen til den forbipasserende — stikker Baaden atter Næsen nedefter, og som

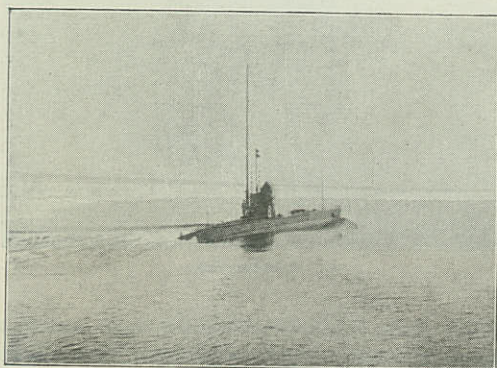

U-Baad dykker ned.

en Springer, der har vist sin Rygfinne og sin runde, glinsende Krop, forsvinder den i Dybet efterladende en Skumstriben fra de hvirvlende Skrueblade, der et Øjeblik har været oppe og male rundt i Overfladen, samt en mørk Plet paa Vandet, som fra sin rolige Tilstand er blevet sat i Bevægelse, da Baaden dykkede ud.

I Undervandsbaadens Indre er ganske stille, man hører kun den sagte Summen fra Elektromotoren, som trækker Skruen. Chefen staar med begge Hænder paa Periskopets Haandtag. Med det ene Øje stirrer han i Okularet medens det andet søger rundt til de forskellige Manometre, Dybdemaaleren og Kompasset. Ved Siden af ham staar de to Rorgængere, den ene styrer Baaden i Dybden, den anden i Siden. Hver Mand er paa sin bestemte Plads, og ingen taler. Kun en Gang imellem høres fra Chefen et dæmpet Kommandoord, som gentages af den, det er rettet til. Snart er det Kursen, der skal ændres, snart Dybden, eller der skal pumpes lidt Vand ud eller ind af de forskellige Tanke, for at Baaden stadig kan være i Ligevægt i det Vand, den befinder sig i.

Gennem Periskopets Glas faar han Øje paa Damperen, som nærmer sig paa modgaaende Kurs. Han maa sørge

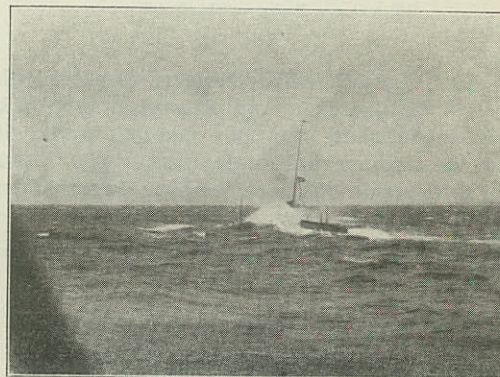
Sejlads i Overfladen.

for at navigere saaledes, at han kommer uden for Damperens Kurslinie. I en neddykket Undervandsbaad kan han ikke rette sig efter de »Internationale Søvejsregler«, der fortæller, hvordan to Skibe, der mødes paa Søen, skal gaa afvejen for hinanden. Han maa altid selv gaa afvejen, da han maa gaa ud fra, at han ikke er blevet set af den Mødende, selv om Periskopet er et Stykke oppe over Vandet.

Derfor giver han en ny Kurs til Rorgængereren, som langsomt drejer paa sit Rat, indtil Gyroskopkompasset viser, at Kursen er rigtig. »20 Meter«, lyder det fra Chefen, efter at han har forvissat sig om, at de to Fartøjer vil gaa klar

af hinanden. Ordren gentages, og idet Dybdestyreren drejer sit Rat for at udføre den, mærkes det, at Baaden faar en svag Hældning forefter, og Dybdemaalernes Viser bevæger sig langsomt henad Skalaen og fortæller, at Dybden stiger. Et sidste Blik Horisonten rundt, og det grønne Vand lukker sig over Baadens Øje, nu kan han intet se af det, der bevæger sig paa Overfladen.

Chefen retter Ryggen fra den trættende Stilling og sætter sig roligt ned, ser kun af og til paa Stopurets Sekundviser, der er sat i Gang, da Baaden dykkede ned. Minutterne snekler sig langsomt afsted, den ensformige Lyd fra Motoren virker søvndyssende. Da Uret viser, at Baaden maa være tværs af Damperen, lægger Chefen sit Øre til Skibssiden for at høre efter Damperens Skrue, og efter at have forvissat sig om, at Damperen befinder sig paa den rigtige Side, giver han sine Ordre til Rorgængereren. Rattene snurres rundt, og med en stejl Hældning agterover søger Baaden op til Overfladen. Hans første Blik gennem Periskopet gælder Damperen, som han finder tværs ude, den har holdt sin Kurs. Han ser, at en Mand paa Dækket løber agterud til Flagspillet og kipper Flaget. Han kan ikke som i andre Orlogsskibe besvare denne Hilsen paa samme Vis, han maa nøjes med at trykke paa en Knap og lade Si-

U-Baad i Sø.

renen hyle til Svar over til Kaptajnen paa Broen, der glad svinger sin Hat som Tegn paa, at han forstaar denne Genhilsen.

Atter stikker Baaden ned i Dybet, og Støjen fra Vandet, der slog mod dens Sider, og fra Skruen, der piskede det til Skum, forsvinder, Stilheden hersker igen i Baadens Indre.

Nu er imidlertid Farvandet frit, og Chefen kan begynde at manøvrere sin Baad henimod det Maal, han har sat sig for den Dag. Han undersøger igen Farvandet og opdager forude den lille Slæbebaad, som med Torpedomaalet efter sig styrer ned mod Stedet, hvor Undervandsbaaden ligger.

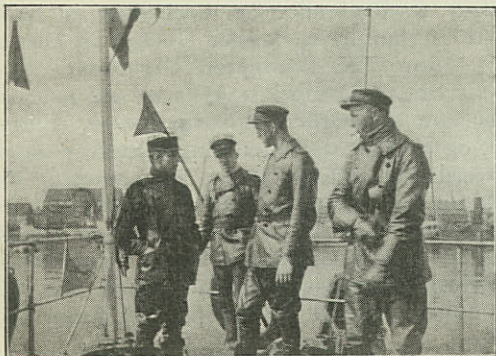
Torpedoen ligger inde i Røret. Nu aabnes Hætten for den forreste Ende, og Skuddet er klar til at blive affyret, saasnart der trækkes i en Snor ved Siden af Periskopet. Ved Trækket aabner en Ventil for den komprimerede Luft til Torpedorøret, og Torpedoen bliver pustet ud i Vandet for alene at fortsætte sin Bane.

Afstanden mindskes mellem Undervandsbaaden og Maalet, og den første manøvreres ud til Siden af Maalet, hvorefter Stævnen drejes lige imod det, for at Torpedoen kan faa sin rette Kurs. Medens Chefen gennem Rorgængereren retter Baaden ind, saa at den peger noget foran Maalet — saameget at dette netop vil gaa et tilsvarende Stykke frem i den Tid, Torpedoen bruger om at naa hen til det — staar han klar med Haanden paa Aftrækket.

I det Øjeblik han har Sigtet, og Afstanden er rigtig, trækker han til. Der høres en dyb Brummen, det er Torpedoen Propeller, der sættes i Gang og giver Torpedoen Fart ud gennem Vandet. Baaden gaar til Overfladen og tømmer sine Tanke for Vandet, saa at Dækket kommer saa højt op, at Besætningen kan opholde sig der. Lugen

lukkes op, og en for en kravler de op gennem det smalle Hul og fylder deres Lunger med den friske Luft. Baaden følger efter Torpedoen, som imidlertid har fuldendt sin Bane og nu ligger roligt og flyder paa Vandet og venter paa, at den skal blive taget ombord igen for at gøres klar til et nyt Skud.

Saaledes har vore Undervandsbaade i de fire Krigsaar daglig haft Lejlighed til at øve sig i Dykning og Torpedo-

Officerer paa Undervandsbaadsstationen.

skydning samt mange andre Øvelser, som Skydning med Kanoner og Maskingeværer, Angrebsøvelser mod Eskadrenes Skibe og Torpedobaade, som har maattet holdes til Stadighed, for at Besætningerne kunde være i god Træning.

Som det udprægede offensive Vaaben, Undervandsbaadene repræsenterer, har de ikke kunnet anvendes til den opslidende Patrouilletjeneste ved vore Minespærringer, og med

U-Baadsbesætning med Indaandingsapparater.

den ringe Størrelse, vore Baade har, kan de selvsagt ikke gøre samme Gavn paa Overfladen som Torpedobaade eller andre Skibe.

Men Undervandsbaadene har været holdt klar til øjeblikkelig Brug i Farvandene, hvis der skulde vise sig Tegn til, at den ene eller den anden Part af de krigsførende Magter vilde krænke vor Neutralitet.

3 Baade har til Stadighed haft Station i Store Bælt og 3 i Sundet med henholdsvis Slipshavn og Helsingør som Basis, og adskillige Gange, naar truende Skyer har vist sig

paa den udenrigspolitiske Himmel, har disse Baade ligget paa Stationerne med Torpedoerne fuldt oppumpede og Krigspistolerne paasat, kun ventende paa Ordre til at gaa ud. Men de mørke Skyer fordelte sig altid, og Danmark

Inspektion af U-Baaden.

havde det ubeskrivelige Held i de fire lange Krigsaar at holde sig klar af den Kamp, som nu er afsluttet, og som har traadt den ene Part i Støvet og tæret saadan paa Europas Kræfter, at dens Eftervirkninger sikkert vil vise sig mange Aar ind i Fremtiden.

Men en af de Faktorer, som har spillet den største Rolle i Verdenskrigen, nemlig Tysklands Undervandsbaade, viste

Dykkerøvelse.

efterhaanden som Undervandsbaadskrigen antog kraftigere og hidsigere Former, hvor værdifuldt dette Vaaben var i den svageres Haand, et Vaaben, som paa et bestemt Tidspunkt af Krigen var saa nær ved at faa Sejrens Vægtskaal til at synke til Fordel for Centralmagterne, at det faktisk saa ud, som om det verdensbeherskende England i Løbet af kort Tid maatte blive nødt til at bøje sig i Knæ.

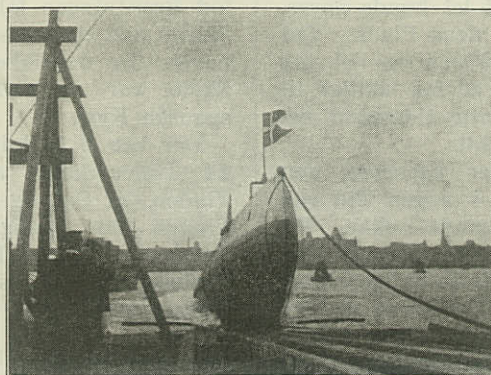
Før 1914 havde det engelske Admiralitet næppe tænkt sig, at Verdens største og sikkert bedste Flaade i den Grad, som det skete, skulde være tvunget til i en Krig at holde sig til en Basis, forskanset og beskyttet paa alle mulige Maader mod Angreb fra fjendtlige Undervandsbaade og kun med Mellemrum foretage sine Kryds paa Søen for at op-søge Fjenden. Men saadan blev det paa Grund af den mægtige Undervandsbaadsflaade, Tyskland efterhaanden kom i Besiddelse af.

Tyskland har tilfulde bevist, hvor stærkt og farligt et Vaaben en vel udrustet Undervandsbaadsflaade er for en Magt, der i øvrige Forhold, i Styrke og Tal er sin Modstander underlegen. Danmark kunde derfor kun med Glæde konstatere, at vor Marinepolitik i Aarene før Krigen var ført ned i et Spor, der førte til Bygningen af en efter Landets — eller rettere efter dets Marines — Størrelse virkelig betydelig Undervandsbaadsflotille.

I Krigsaarene har der da ogsaa — foruden at Bygning af nye Baade stadig har været i Gang — været gjort, hvad

der kunde gøres for, at disse Baade og deres Besætninger blev holdt i en saadan Stand, at de var klar til øjeblikkelig Brug og paa den Maade dannede en effektiv Del af de danske Søstridskræfter, og man maa haabe paa, at Fredskonferencen, mellem alle de store Spørgsmaal, den skal behandle, ogsaa maa indrømme de smaa Stater den Ret i Fremtiden at holde Undervandsbaade, en Ret som vel nok alle Lande undtagen maaske England vil gøre Krav paa.

J. WOLFHAGEN,
Premierløjtnant

Stabelafløbning.

ENTENTE-KOMMISSIONEN I DE TYSKE FARVANDE

Følgende Beretning om den Rejse, som de Allieredes Kommission foretog med det britiske Kampskib »Hercules«, er meddelt af en Officer, som ledsagede Kommissionen.

Det var i og for sig et risikabelt Foretagende at lade Kampskibet »Hercules« løbe gennem Farvande, hvor der endnu laa Minefelter, hvor Sømærker stadig var fjærnedede, men Viceadmiral Browning foreslog selv at benytte Søvejen, fremfor at rejse over Land fra Vestfronten.

Foruden Viceadmiralen bestod Kommissionen af fransk Admiral Grasset, Admiral Robinson fra De Forenede Stater, Kommandør Eskamura fra Japan og Kaptajn Galli fra Italien foruden forskellige Teknikere, ligesom ogsaa Shipping Board var repræsenteret.

»Hercules«, som førte et Viceadmiralsflag og 2 Kontre-admiralsflag, var ledsaget af 4 Destroyers og afgik den 3. December fra Firth of Forth. Den næste Dag mødtes en Del af den tyske Flaade paa Vej til Scapa Flow, disse Skibe skulde erstatte de Enheder, som manglede ved Hovedafleveringen.

Da »Hercules« kom ind i Helgoland Bugt, mødte den Krydseren »Regensburg«, der efter Ordre fra Ententen mødte med Lodser; tillige mødte en Kaptajn fra den tyske Marine for at tage Skibene gennem Minefelterne. Paa Grund af Taage maatte man ankre ved Aussen Jade Fyrskib, hvor Kontreadmiral Goette kom om Bord som Formand for den tyske Kommission, hvori ogsaa var Kaptajn Müller, bekendt fra Krydseren »Emden«.

Da Forhandlingerne begyndte, erklærede de tyske Officerer, at der var flere Punkter i Vaabenstilstands Betingelserne, som Tyskerne var ude af Stand til at opfylde. Dette imponerede imidlertid ikke Engelskmændene, og et for et blev alle Punkter vedtagne, som Ententen vilde det. Saa hurtigt blev Forhandlingerne ført og afsluttet, at en Kommission allerede samme Eftermiddag blev sat i Land i Wilhelmshafen og kunde begynde Inspektionen af Orlogsværftet.

Paa alle Skibene var Mangel paa Disciplin særlig iøjnefaldende; Folkene drev omkring paa Dækket, skøndt de ifølge Betingelserne skulde være fjærnedede. Da dette hæmmede Kommissionens Arbejde, meddelte den ledende britiske Officer til Skibschefen, at hvis Besætningen ikke uopholdelig blev sat fra Borde, vilde han vende tilbage til »Hercules« og melde, at han var bleven forhindret i at udføre sit Hverv. Skøndt Skibschefen ikke havde nogen Kommando over Folkene,

lystrede dog alle Folkene dennes Ordre af Frygt for mulige alvorlige Følger, og fem Minutter efter var de alle fra Borde. Det var paa dette Skib, at en engelsk Officer saa en tysk Kaptajn hjælpe en Underordnet Kappen paa.

Efterhaanden inspiceredes alle Krigsskibene og senere ogsaa Luftskebs- og Flyvebaadsstationer, hvilken sidste Inspektion tog mere Tid, da Stationerne laa saa langt fra hverandre. Disciplinen synes her at være bedre end i Krigsskibene. Man saa den berømte »L. 14«, som havde gjort 24 Besøg i England under Krigen, men som nu brugtes som Skoleskib.

»Hercules« Passage gennem Kieler-Kanalen var særdeles interessant. Mindre britiske Krydsere var gaaet her igennem i 1914 netop lige før Krigens Udbrud, men »Hercules« var det første Kampskib, som gik gennem Kanalen, ligesom »Verdun« og »Viceroy« var de første Destroyers. Langs Kanalens Bredder stod Folk som nysgerrige Tilskuere, og det var ikke sjældent, at man vinkede med Hænderne og lo; det mindste Tegn paa Venlighed fra de engelske Skibe vilde utvivlsomt have vakt Glæde blandt Tyskerne, men paa Venlighed indlod Engelskmændene sig netop ikke. Ikke en engelsk Haand løftede sig for at besvare Hilsenen fra de Hundreder, der vinkede fra Bredden. Smilet stivnede om den tyske Mund, da man saa, hvor urokkelig tavse de engelske Matroser opførte sig. At tænke sig, at det var de samme Mennesker, som havde sunget »Hadets Sang« mod England, der nu søgte at indsmigre sig hos Sejrherren.

Af og til saas mange russiske Fanger og et Sted tiljubledes Skibene af engelske Fanger, der saa uventet saa Union Jack gaa sin sejrige Gang gennem Kieler-Kanalen.

Ogsaa i Kiel begyndte Prøjserne paa at optræde som i Wilhelmshafen, men ogsaa her fik de hurtig Øjnene op for, at de var de overvundne. Krigsskibene blev inspicerede, og kaprede Handelsskibe befriet og sendt hjem. Senere undersøgtes ogsaa Warnemünde, hvor man straks protesterede, men ogsaa her maatte Tyskerne, hvor nødigt de end vilde, sluge den bitre Pille.

Da Arbejdet var til Ende, jleltede »Hercules« den 18. December og gik atter gennem Kieler-Kanalen og Elben hjem til England med fuld Klarhed over, hvad der fandtes paa de tyske Værfter og efterlod de Ordre, som Tyskland havde at adlyde.

C. I. SPEERSCHNEIDER,
Kaptajn

KRIGSOPLLEVELSER

I et hæftigt Tordenvejr mødte en London Damper en tysk Undervaandsbaad og efter 3 Timers Kamp undslap Damperen efter at have tilføjet sin Modstander ret alvorlig Skade.

U-baaden angreb Skibet om Natten. Man saa den ikke, før Projektilerne haglede ned omkring Skibet. Oplyst af et kraftigt Lyn saas U-baaden lidt efter 3 Kabellængder borte løbende i den høje Sø.

Damperen søgte at slippe bort, hvilket let kunde gøres, hvis ikke de kraftige Lyn stadig røbede dens Plads. Ved at styre i Zigzag beskadigedes Styremaskinen og det tog paa Grund af den høje Sø nogen Tid at faa skiftet til Haandstyring, og i et Par Timer fortsatte U-baaden Beskydningen, hvorefter Kampen blev afbrudt.

Kort før Dag gry saas U-baaden atter agterude, den brugte nu sin store Kanon og holdt sig i nogen Tid saa langt borte, at Damperens Kanon ikke kunde række. En Snes Minutter efter kom U-baaden dog saa nær, at den blev ramt, men den fortsatte saa meget desto livligere med at skyde. Seks Gange forsøgte man fra Damperen at lave kunstig Røg, men Kulingen var saa stærk, at Røgen blæste bort med det samme, og Forsøget maatte opgives. Man brugte sin Kanon, indtil man observerede en Træffer, som fik U-baaden til at dykke.

En halv Snes Minutter senere saas U-baaden igen i Overfladen, den laa da med Forenden under Vandet, medens Agterenden var over Overfladen. Seks Mand kravlede ud af Taarnet og gik agterefter tilsyneladende for at undersøge Skaden, men før Prøjerne atter kunde trimme Baaden, lykkedes det Damperen at undslippe. Under Kampen havde U-baaden affyret ca. 40 Salver, medens det britiske Skib havde affyret 10 Skud, hvoraf 3 Træffere.

Fra en af His Majestys Trawlere saa man Køl vandet fra en Undervandsbaad. Man drejede mod Fjenden, skød et Skud mod den forreste Del af Køl vandet og droppede en Dydbomb. Efter Eksplosionen kom Olie og Vragstumper til Overfladen; tilsidst kom selve U-baaden op, rullede over lige i Overfladen og forsvandt igen i Dybet. Andre Patrouillefartøjer, som kom til, kastede yderligere Dydbomber over Stedet. Luftbobler og Olie kom atter op. Senere sendtes en Dykker ned, som flere Timer opholdt sig dernede; han meddelte, at han havde fundet U-baaden, som laa paa Bagbords Side, dens Kommandotaarn var ganske ødelagt, og der fandtes et stort Hul midtskibs om Bagbord. Dykkeren havde spadseret rundt om hele Baaden.

Der er en lille Fortælling om Patrouillebaaden, som ramte en U-baad med Dydbomber. I den mørke Nat hørtes Raab, og en Mand blev bjærget. Den engelske Besætning tilføjer, at denne Mand kaldte baade sine Officerer og Besætning for »Lieber Kammeraden«. Dette var ikke altid Tilfældet.

En Mængde Beretninger foreligger om Anvendelse af Dydbomber, som har været et særligt effektivt Middel mod U-baadene. For Besætningen var det en forfærdelig

Maade at omkomme paa. Saarede, sønderrevne og endelig kvalte endte Folkene deres Dage, uden at en Tanke af Medlidenhed fulgte dem ind i Døden.

FEM DAGE I AABEN BAAD

En engelsk Damper blev torpederet, hvorefter Kaptajnen lod Besætningen falde paa Redningsbaaden. U-baaden skød Skibet ned og forlod derpaa Baadene langt ude i Atlanterhavet. Da der ikke var megen Udsigt til at møde andre Skibe, var de Skibbrudne nødt til at holde mod den spanske Kyst.

Der var 2 Redningsbaade med 18 Mand i hver, og i 24 Timer holdt man sammen. Efterhaanden friskede Vinden fra Øst, og om Natten kom Baadene fra hinanden. Vinden blev stadig stærkere, og Søen skyllede ind over Baadene. Den ene Baad blev snart optaget af en Damper, medens Kaptajnens Fartøj maatte kæmpe 5 Dage med Elementerne. Alle var tyndt paaklædte og led meget af Kulde.

Endnu den 3die Dag blæste det stormende, og Himlens Udseende lovede ingen Forandring. Kaptajnen vidste, hvor langt man var fra Land, og da man kun havde lidt Mad, satte han den daglige Ration til en Beskøjt pr. Mand. Nogle af Folkene forlangte mere, og sagde, at de var villige til at tage Chansen med at møde en Damper eller omkomme, men Kaptajnen blev ved sin Bestemmelse.

Efter fem Dages Forløb saa man Land 20 Sømil borte, men Vinden løjede og det blev saa stille, at man maatte tage til Aarerne i en højt udmattet Tilstand.

Endnu langt fra Kysten mødte man et Fiskerfartøj, hvis Folk gav dem Føde, og afgav en Mand til at hjælpe dem i Havn, hvor de ankom Kl. 10 om Aftenen, for at bruge Kaptajnens egne Ord, »i en saa sørgelig Tilstand, at mange af Folkene var komplette Vrag«.

EN TYSK OFFICERS BERETNING.

En prøjsisk Søofficer blev taget til Fange, da U-Baaden sank. Han havde været 18 Maaneder i U-Baaden, som den meste Tid havde opereret paa samme Sted.

Han bemærkede til de engelske Officerer, at der tilsidst næsten altid kom en Destroyer til Stede, naar de skulde sænke Skibe, og at U-baadene i det hele taget havde ligefrem Frygt for Destroyerne. Han blev meget bekymret, da han hørte, at hans Chef var druknet, medens Mandskabets Skæbne ikke syntes at gøre Indtryk paa ham. Han meddelte, at naar en tysk U-Baad havde været 3 Uger for længe til Søs, blev den betragtet som forulykket, og de Efterladte fik udbetalt en Del af Lønnen.

Man spurgte ham, hvorfor de tyske U-Baades Chefer ikke var saa humane at slæbe Baadene med de Overlevende ind mod Kysten. Han svarede, at dette var altfor risikabelt for U-Baadene; men han var ude af Stand til at forklare, hvorfor U-Baadene da ikke slæbte Baadene ind, naar man var i Nærheden af neutral Kyst f. Eks. den norske, hvor Angsten for at møde en bevæbnet Fjende dog ikke behøvede at være saa stor.

